

Nr 12

Utlåtande i anledning av väckta motioner om åtgärder till förhindrande av skadegörelse av mink.

I de likalydande, till allmänna beredningsutskottet hänvisade motionerna I: 164 av herrar *Boman* och *Johansson, Anders*, samt II: 199 av herrar *Jacobsson* i Tobo och *Persson* i Svensköp hemställes, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t fästa uppmärksamheten på frågan om vildminkens skadegörelse och anhålla om de åtgärder som efter en snabb utredning kan befinnas vara påkallade.

Motionärerna framhåller, att den skadegörelse som åstadkommes av förvildade minkar är betydande. Om ingenting göres kan man befara stark utbredning av dessa mycket fruktsamma skadedjur till fara för fisket, viltet och mindre husdjur. Erfarenheterna av vildkaninens utbredning på Gotland och vildminkens i Island manar till försiktighet. Tänkbara åtgärder är att införa skottpengar på mink och att ålägga ägarna till minkfarmer skyldighet att hålla effektiva stängsel.

Utskottet har inhämtat yttrande över motionerna från domänstyrelsen efter hörande av Svenska jägarförbundet, fiskeristyrelsen, lantbruksstyrelsen, länsstyrelsen i Jönköpings län, som bifogat yttranden av länets hus hållningssällskap och jaktvårdsförening, samt Jägarnas riksförbund.

Samtliga hörda myndigheter och organisationer vitsordar de i motionerna lämnade uppgifterna, och alla med undantag av lantbruksstyrelsen, som förordar en avvaktande hållning, tillstyrker motionerna. *Domänstyrelsen* erinrar bl. a. om att en av styrelsen tillstyrkt framställning från Svenska jägarförbundet och Svenska fiskevårdsförbundet år 1949 om att uppfödare av mink skulle åläggas hålla effektiva stängsel ej föranlett någon Kungl. Maj:ts åtgärd. En av styrelsen likaledes tillstyrkt framställning i samma syfte år 1956 av Jämtlands läns fjäderfäavelsförening är föremål för Kungl. Maj:ts prövning. *Lantbruksstyrelsen* framhåller, att inom Svenska jägarförbundet pågår utredning om vildminkens utbredning och att Svenska pälsdjursuppfödarens riksförbund avser att undersöka i vilken utsträckning rymningssäkra stängsel användes vid minkfarmer, tillhörande förbundets medlemmar. Styrelsen anser, att man sedan dessa undersökningar avslutats torde böra överväga vilka åtgärder som lämpligen skall vidtagas.

Utskottet. Uppfödning av mink utgör ett mycket betydande inslag i den svenska pälsdjursaveln. Antalet odlade minkar har beräknats vid tiden för

avpälningen uppgå till omkring 1,2 miljoner, de årligen saluförda skinnen till ca 800 000 och bruttointäkterna till ungefär 55 miljoner kronor om året. Redan kort tid efter det minkodling omkring år 1928 börjat på allvar bedrivs i Sverige kunde skadegörelse av minkar, som rymt eller utsläppts från farmerna, iakttagas. Under krigs- och efterkrigsåren ökade antalet vildminkar i oroväckande grad. Detta har uppgivits sammanhänga med bl. a. bristfälligheter i inhägnader och burar. Vildminken synes förekomma i alla delar av landet — självfallet tätast i trakter, där odlingen av mink är mest intensiv.

Vittnesbördan om vildminkens ökade utbredning och skadegörelse är i dagens läge så talrika och samstämmiga, att det enligt utskottets mening icke kan råda någon tvekan om att effektiva åtgärder är påkallade. Förevarande spörsmål har under de senaste årtiondena vid upprepade tillfällen föranlett framställningar med förslag till åtgärder. Sålunda föreslog Svenska jägareförbundet och Svenska fiskevårdsförbundet i en gemensam framställning till Kungl. Maj:t år 1948 på anförda skäl ändring i jaktstadgan av innebörd att sax skulle få användas jämväl för fångande av mink samt att särskild författning skulle utfärdas angående skyldighet för innehavare av minkfarm att hålla sådant stängsel kring anläggningen eller eljest hålla djuren instängda på sådant sätt, att de icke kunde komma in på mark, som ej tillhörde anläggningen. Framställningar om stängselskyldighet har jämväl gjorts exempelvis av Jämtlands läns fjäderfäavelsförening och Gävleborgs läns hushållningssällskaps förvaltningsutskott. I övrigt har bl. a. framförts förslag att statsmakterna skulle ställa medel till länsstyrelsernas, landstingens och kommunernas förfogande för utbetalning av skottpengar på mink samt att jaktlagen skulle ändras så, att envar ägde jaga mink å annans jaktområde och behålla vid sådan jakt nedlagda minkar. I detta sammanhang må framhållas att i Island, där vildminkens spridning är särskilt stor, lämnas höga skottpengar på mink — 23 kronor per djur, varjämte jägaren får behålla skinnet — och har lokala myndigheter tillagts rätt att förbjuda minkodling. F. n. lär all odling av mink i Island ha upphört.

I samtliga yttranden över motionerna understryks vikten av att åtgärder vidtages för att motverka vildminkens spridning. Utskottet ansluter sig för egen del till motionärernas och remissmyndigheternas uppfattning i frågan och vill sålunda tillstyrka, att den av motionärerna begärda utredningen kommer till stånd. Inom Svenska jägareförbundet pågår utredning om vildminkens utbredning, och Sveriges pälsdjursuppfödarens riksförbund ämnar undersöka i vilken utsträckning rymningssäkra stängsel användes av förbundets medlemmar. Det synes utskottet önskvärt att dessa utredningar fullföljes, då ett värdefullt underlag för de vidare övervägan-

dena härigenom torde erhållas. Utskottet har icke funnit anledning att gå närmare in på frågan, hur den i motionerna föreslagna utredningen lämpligen bör läggas upp eller vilka särskilda åtgärder som bör övervägas, men finner angeläget att utredningen med hänsyn till de stora ekonomiska värden som här står på spel verkställas skyndsamt.

Utskottet får under åberopande av vad ovan anförts hemställa,

att riksdagen i anledning av de likalydande motionerna I: 164 och II: 199 måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t an hålla om vidtagande av de åtgärder till förhindrande av skadegörelse av mink som efter en snabb utredning kan be finnas vara påkallade.

Stockholm den 14 mars 1957

På allmänna beredningsutskottets vägnar:

NANCY ERIKSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar Wolgast, Jonsson, John Wiktor, fru Wallentheim*, herrar Andersson, Axel, Jansson, Erik*, Strandler*, Arrhén, Ståhle, Lundström*, Larsson, Lars, fru Nilsson och fru Hamrin-Thorell;

från andra kammaren: fru Eriksson i Stockholm, herr Hammar*, fru Svedberg, herrar Dickson, Bark*, Nestrup, Königson, Andersson i Björkäng, Engkvist, Östrand, Lundqvist och Lothigius.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.